

1 Álgu

1.1 Álggahandiediheapmi

Doaibmabiddji Fortum Nordkraft Vind DA lea sádden guovloregulerema álggahanplána huksema várás Bjørnviktua nammasaš bieggafápmorusttega Davvesiidda ja Gángaviikka gielddaide. Oktasaš álggahančoahkkin lea lágiduvvon gielddaignja ja Davvesiidda gielddastivra meannudii álggahanplána politikhalaččat juovlamánu 12. b. 2023 ja álggahanlohpi lea formálalaččat addojuvvon. Gángaviika gienda ii leat vel meannudan álggahanplána politikhalaččat.

Dákko bokte dieđihuvvo ahte konsešuvdnaohcan Bjørnviktua bieggafápmorusttega ja guovloregulerenplánema várás álggahuvvo. Doaibmabidju lea konsešuvdnageatnegas lága vuodul energija buvttadeami, earáhuhtima, fievrrideami, vuovdimma, juogadeami ja geavaheami birra ee. (Energijaláhka). Ovdalgo konsešuvdna addojuvvo, galgá areála leat regulerejuvvon plána- ja huksenlága vuodul. Gielddat leat ovddasvástideaddji eiseválddit regulerenprosessii ja NČE fas konsešuvdnii.

Áigumuš lea čađahit oktiiheivehuvvon proseassa oktasaš gulaskuddamiiguin ja oktasaš álbmotčoahkkimiiguin maid NČE oktiordinne. Geahča lagabui oassekapihtalis oktiiheivehuvvon plánaproseassa ja konsešuvdnaproseassa birra. Sweco lea doaibmabiddji ráđđeaddi konsuleanta proseassa oktavuođas.

Neahttáčtnaseapmi ii gula guovloreguleremii, muho rusttetkonsešuvdna gáibiduvvo. Dan oassái plánejuvvo sierra diedáhus, muho neahttáčtnaseapmi lea maid lagabui válddahuvvon dán dokumeanttas diediheapmin, vai sáhttá oaidnit prošeavtta ollislašvuoda.

1.2 Dokumeantta ulbmil

1 Innledning

1.1 Varsel om oppstart

Tiltakshaver Fortum Nordkraft Vind DA har sendt planinitiativ for oppstart av områderegulering for bygging av Bjørnviktua vindkraftverk i Lebesby og Gamvik kommuner. Det er gjennomført felles oppstartsmøte med kommunene og planinitiativet ble behandlet politisk 12. desember 2023 i Lebesby kommunestyre og tillatelse til oppstart er formelt gitt. Gamvik kommune har ikke behandlet planinitiativet politisk ennå.

Det meldes med dette oppstart av arbeid med å søke konsesjon for Bjørnviktua vindkraftverk og planoppstart av områderegulering. Tiltaket er konsesjonspliktig etter lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (Energiloven). I forkant av at det gis konsesjon må arealet være regulert i henhold til plan- og bygningsloven. Kommunene er ansvarlig myndighet for reguleringsprosessen og NVE for konsesjon.

Det er planlagt å kjøre en samordnet prosess gjennom felles høringsrunder og felles folkemøter og hvor NVE koordinerer dette. Se nærmere under delkapittel «Samordnet planprosess og konsesjonsprosess». Sweco er tiltakshavers rådgivende konsulent ifm. prosessen.

Nettilknytningen omfattes ikke av områdereguleringen, men det er krav til anleggskonsesjon for denne. Det planlegges med egen melding for denne delen, men nettilknytningen er også nærmere beskrevet i dette dokumentet for informasjon, slik at man kan se helheten i prosjektet.

1.2 Formålet med dokumentet

Formålet med dokumentet er å informere berørte parter, myndigheter, organisasjoner, reindriften og

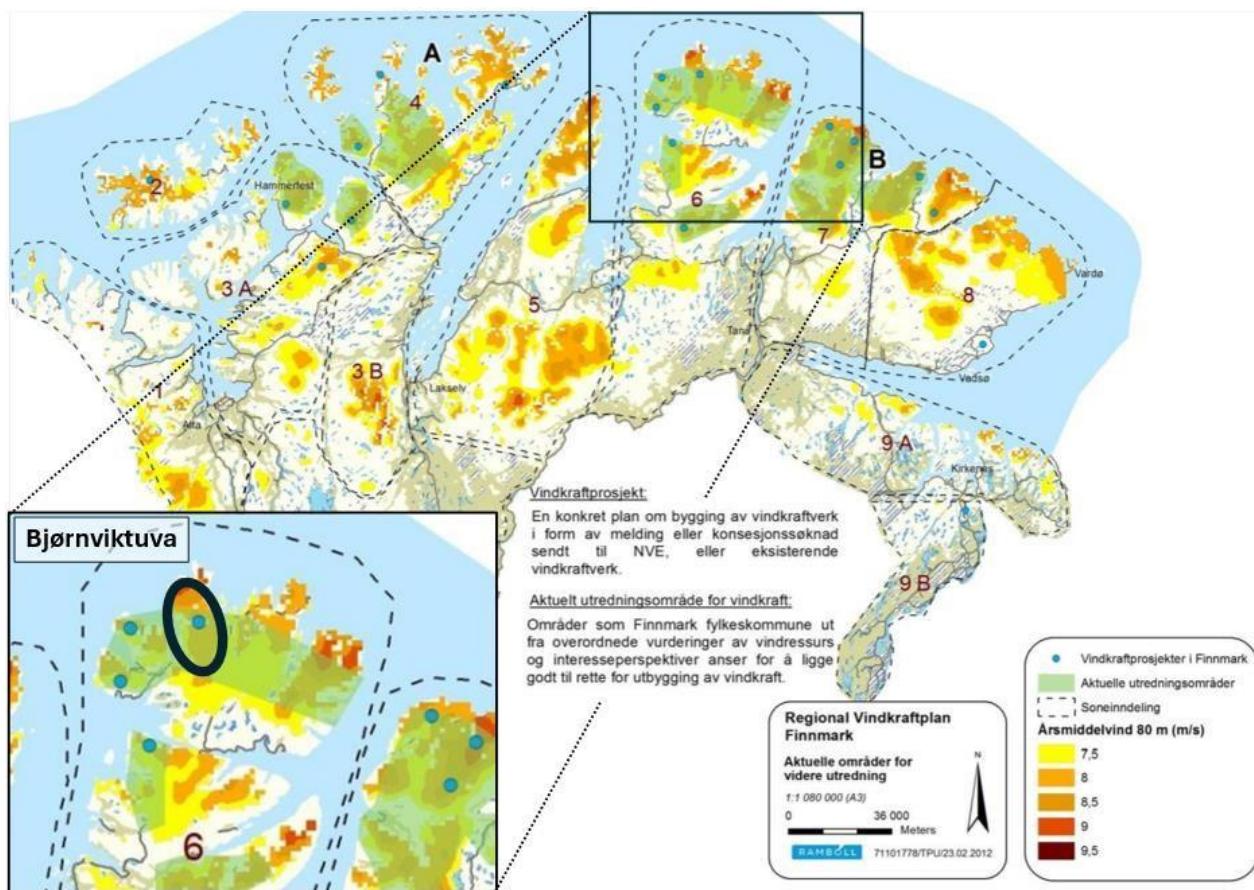
<p>Dokumeantta ulbmil lea dieđihit daidda áššebeliide, eiseválđiide, organisašuvnnaide, boazodollui ja guoskevaš guovllu eará geavaheddjiide geaidda ášši guoská, ahte bieggafápmorusttega plánen lea álggahuvvon.</p> <p>Čielggadanprógrámma/plánaprográmma ulbmil lea čielggadit doaibmabiju, plánabarggu, proseassa, mielváikkheami ja čielggadandárbbuid.</p> <p>Guoskevaš guovllu áššebealit, eiseválđdit, organisašuvnnat, boazodoallu ja eará geavaheaddjít geaidda ášši guoská, ožot dieđu oktan čielggadanprógrámmaevttohusain plána- ja huksenlága § 14-2 vuodul ja plánaprográmmaevttohusa plána- ja huksenlága § 4-1 vuodul. Dieđáhusa bokte čielggadanprógrámmaevttohusain/plánaprográmm aevttohusain sáhttá oahpásmuvvat doaibmabidjui, ja sáhttá ovddidit árvalusaid. Loahpalaš čielggadanprógrámma/plánaprográmma, man áigumuš lea čielggadit doaibmabiju váikkuhusaid, lea vuodđun viidásat plánabargui.</p> <h3>1.3 Doaibmabiddji válddahus</h3> <p>Fortum Nordkraft Vind DA bargamuššan lea ovddidit odđa bieggafápmoprošeavtaid nannámis Norggas. Fitnodat galgá ohcat buoremus prošeavtaid bieggafámu buvttadeapmái Norggas. Áigumuššan lea gávdnat buriid prošeavtaid dakkár láidesteaddji fáktoriid vuodul go ekonomalaš ja ekologalaš guoddevašvuoda, oðasmuvvi energiija mihtuid, bieggaresurssaid ee. Fitnodahkii lea dehálaš ahte rusttethuksemat leat dássidit ovddiduvvon lagas gulahallamiin guoskevaš áššebeliiguin buoremus vejolaš ollislašvuoda várás.</p> <p>Fitnodaga eaiggádušset Fortum ja Nordkraft. Fortum lea njunuš energiijafitnodat mii ovddida ja fállá iežas kundariidda čovdosiid elrávnnji, oðasmuvvi energijabuvttadeami, oðđasit ávkkástallama ja doappargiedahallama oktavuođas. Nordkraft gávpemálle lea oðasmuvvi energiija ovddideapmi, buvttadeapmi ja juogadeapmi.</p> <h3>1.4 Álgaga/doaibmabiju historikhka ja duogáš</h3>	<p>øvrige brukere av det aktuelle området om at planlegging av vindkraftverket har startet.</p> <p>Formålet med et utredningsprogram/planprogram er å redegjøre for tiltaket, planarbeidet, prosessen, medvirkning og behovet for utredninger.</p> <p>Berørte parter, myndigheter, organisasjoner, reindriften og øvrige brukere av det aktuelle området får melding med forslag til utredningsprogram iht. plan- og bygningslovens § 14-2 og forslag til planprogram iht. plan og bygningslovens § 4-1. Gjennom melding med forslag til utredningsprogram/forslag til planprogram vil man bli kjent med tiltaket, og kan bidra med innspill. Endelig utredningsprogram/planprogram, som har til hensikt å klarlegge virkninger tiltaket gir, vil være grunnlaget for det videre planarbeidet.</p> <h3>1.3 Beskrivelse av tiltakshaver</h3> <p>Oppgaven til Fortum Nordkraft Vind DA er å utvikle nye vindkraftprosjekter på land i Norge. Selskapet skal jobbe med å finne de beste prosjektene for utbygging av vindkraft i Norge. Hensikten er å få frem gode prosjekter etter førende faktorer som økonomisk og økologisk bærekraft, mål om fornybar energi, vindressurser m.m. Selskapet er opptatt av balanserte utbygginger med anlegg utviklet i tett dialog med berørte parter for en best mulig helhet.</p> <p>Selskapet eies av Fortum og Nordkraft. Fortum er et ledende energiselskap som utvikler og tilbyr kundene sine løsninger innen strøm, fornybar energiproduksjon, gjenvinning og avfallshåndtering. Nordkraft sin forretningsmodell er utvikling, produksjon og distribusjon av fornybar energi.</p> <h3>1.4 Historikk og bakgrunn for initiativ/tiltak</h3> <p>Vindkraftverket som planlegges er tenkt plassert i et område på Nordkinnhalvøya med gode vindressurser, og i tilknytting til eksisterende og planlagt infrastruktur.</p>
--	---

<p>Áigumuš lea hukset plánejuvvon bieggafápmorusttega dakkár guvlui Čorgašii gos leat buorit bieggaresurssat, ja dálá ja plánejuvvon infrastruktuvrra oktavuhtii.</p>	<p>Nordkinnhalvøya har vært vurdert og foreslått for vindkraft tidligere, men på grunn av at det både har vært regionalt kraftoverskudd og begrenset nettilknytning har prosjektinitiativene blitt satt på vent. Når begge disse forholdene nå er i endring/har endret seg, åpner det muligheten for å få realisert en utbygging. Regjeringens plan, <i>"Kraft- og industriløft for Finnmark"</i> (8.aug. 2023), viser til mål for både økt fornybar kraftproduksjon og ny infrastruktur for strøm. NVE har på bakgrunn av dette lagt opp til en prosess for samlet og helhetlig vurdering av søknader om nett og kraftproduksjon i Finnmark.</p>
<p>Čorgaš lea ovdal ge árvvoštallon ja evttohuvvon huksemii, muhto dannego doppe leat leamaš sihke fápmobadjebáza regionálalaččat ja ráddjejuvvon neahhtačatnaseapmi, leat prošeaktaálffaheamit maŋiduvvon. Go dál leat goappašat eavttut rievđamin/rievdan, de rahpsa vejolašvuohta čađahit huksema. Ráđđehusa "Kraft- og industriløft for Finnmark" nammasaš pláñas (borgemánu 8. b. 2023), čujuhuvvo sihke eanet ođasmuvvi fápmobuvttadeami ja elrávnnji ođđa infrastruktuvrra mihtuide. Danne áigu NČE čađahit čohkkejuvvon ja ollislaš árvvoštallama neahhta- ja fápmobuvttadeamiohcamii Finnmarkkus.</p>	<p>Videre gir elektrifisering av Melkøya økt regional etterspørsel etter grønn kraft i Finnmark. Statnetts omsøkte 420 kV linje Skaidi-Lebesby vil gjøre vindkraften fra Bjørnviktua tilgjengelig regionalt istedenfor bare til ev. nytt lokalt forbruk. Som eksempel vil overgangen bort fra fossilt brensel i skipsfarten kunne gi et lokalt behov for grønt drivstoff, som for eksempel hydrogen eller ammoniakk. Produksjon av slikt drivstoff direkte fra vindkraft kan være mulig.</p>
<p>Muolkuid elektrifiseren mielddisbuktá eanet regionála ruoná fámu jearaheami Finnmarkkus. Statnett boahttevaš 420 kV linnjá Skáidi-Davvesiida dagaha Bjørnviktua bieggafámu olahahttin regiovnnalaččat ii ge dušše vejolaš ođđa báikkálaš geavaheampái. Ovdamearkka dihtii sáhttá mearrajohtaleami fossiila boaldámušaid geavaheami heitin mielddisbuktit báikkálaš dárbbu ruoná boaldámušaide, nu go hydrogenii dahje ammoniáhkki. Dakkár boaldámušaid sáhttá leat vejolaš buvttadit njuolggá bieggafámus.</p>	<p>Vindkraft på land er også en produksjonsform der Finnmark har internasjonale konkurransesfortrinn på grunn av gode vindressurser.</p>
<p>Bieggafápmu nannámis lea maiddái dakkár buvttadanvuohki mas Finnmarkkus lea riikkaidgaskasaš gilvalanovdu buriid bieggaresurssaid geažil.</p>	<p>Det fremgår blant annet av Regional vindkraftplan for Finnmark 2013-2025 at:</p>
<p>Regionála bieggafápmopláñas Finnmarkku várás 2013-2025 boahtá ovdan earret eará ahte:</p>	<p><i>«Finnmark har blant de beste vindressursene i verden, ressurser som gir grunnlag for næringsutvikling og ren energiproduksjon.»</i></p>
<p>Finnmarkkus lea máilmme buoremus bieggaresurssat, resurssat mat leat vuodđun ealáhusovddideapmái ja buhtes energijabuvttadeapmái.</p>	<p><i>«Regional Vindkraftplan for Finnmark legger derfor opp til å anbefale utredning av vindkraft i de områdene hvor interesseomsetningene er minst samtidig som vindressursen er god»</i></p>
<p>Danne rávve Regionála bieggafápmoplána Finnmarkku várás čielggadit bieggafámu daid guovlluin gos leat uhcimus</p>	<p>Nordkinnhalvøya er også ett av områdene som i Regional vindkraftplan ble pekt på fordi</p>

<p>berostusvuostálasvuodat seammás go bieggaresurssat leat buorit.</p> <p>Čorgašnjárga lea okta daid guovlluin maid Regionála bieggafápmoplána evttoha dannego doppe leat hui buorit bieggaresurssat ja muttolaš berostusvuostálasvuodat.</p> <p>Doaibmabiddji meroštallá sullii 7 MW turbiidnasturrodaga ja oktiibuot 500 MW sturrosaš bieggafápmobeavttu go rusttet lea huksejuvvon. Dat dagaha ahte guovlu sáhttá buvttadit badjel 1700 GWh elektrikhalaš energiija jahkái. Fortum Nordkraft Wind pláne álggahit huksema árvvu mielde áigodagas 2027-2028.</p>	<p>den, «har meget gode vindressurser og moderat grad av interesseomsetninger.»</p> <p>Tiltakshaver vurderer en turbinstørrelse på rundt 7 MW og en samlet installert ytelse på opptil 500 MW. Dette gjør at arealet skal kunne bidra med over 1700 GWh elektrisk energi årlig. Fortum Nordkraft Wind planlegger for oppstart av bygging tentativt 2027-2028.</p>
<p>1.5 Álgaga vuoruhantuodðju</p> <p>Fápmo- ja industrijalokten Finnmarkkus almmuhuvvui nu mo namuhuvvon borgemánu 8. b. 2023 ja seamma beaivvi almmuhii NČE ahte dan olis galget neahhta- ja buvttadanohcamat Finnmarkkus vuoruhuvvot.</p>	<p>1.5 Grunnlag for prioritering av initiativ Kraft- og industriløft i Finnmark ble som nevnt lansert 8. august 2023 og samme dag annonserte NVE at i lys av det skal søknader på nett og produksjon i Finnmark prioritieres.</p>
<p>Viidáseappot lea NČE 22.01.2024 beaiváduvvon preassadiedáhusas válljen golbma čuoggá mat earret eará addet vuodú áššiid vuoruheapmái:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gielda áigu reguleret guovluid • prošeavttas duođaštuvvo boazodoalu mielváikkuheapmi čielggademiin ja šiehtadus das makkár váidudan- ja buhtadusdoaibmabijuid galget čađahuvvot, Stuorradiggediedáhusa vuodul bieggafámu birra nannámis • prošeakta oktivástida Finnmarkku fylkkagieldda regionála bieggafápmoplánii 	<p>Videre har NVE i pressemelding av 22.01.2024 listet opp tre punkter som blant annet vil gi grunnlag for prioritering mellom saker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kommunen vil gjennomføre områderegulering • prosjektet inneholder dokumentasjon på medvirkning fra reindriften i utredningene og en avtale om avbøtende og kompenserende tiltak, i tråd med Stortingsmeldingen om vindkraft på land • prosjektet samsvarer med Finnmarks fylkeskommunes regionale plan for vindkraft
<p>Vuolábealde leat doaibmabiddji mearkkašumit čuoggáide.</p> <p>1.5.1 Gieldda guovloreguleren</p> <p>Áigumuš lea hukset Bjørnviktua bieggafápmorusttega sihke Davvesiidda ja Gáŋgaviikka gildii. Goappašat gielddat lea mielas árvvoštallan prošeavtta ja Davvesiida lea dohkkehan plánaálgaga ja ahte gielda galgá reguleregoahtit guovllu gielddastivrra mearrásusa</p>	<p>Punktene kommenteres fra tiltakshaver nedenfor.</p> <p>1.5.1 Kommunens områderegulering</p> <p>Bjørnviktua vindkraftverk er planlagt lokalisert i både Lebesby og Gamvik kommuner. Begge kommuner har vært positiv til prosjektet og Lebesby har godkjent planinitiativ og at områdereguleringen kan igangsettes på vegne av kommunen gjennom vedtak i kommunestyret. Et vindkraftverk på begge sider av kommunegrensen vil bidra med betydelig faste årlege inntekter til begge</p>

<p>vuodul. Bieggafápmorusttet goappašiid bealde gielddarajá attášii stuorra bisteavaš jahkásáš sisaboaduid goappašiid gielddaide. Prošeakta buoridivčii maiddá stuorra osiid Gilevuona/Donjevuona ja guovddášneahta gaskasaš regionálaneahta.</p> <p>1.5.2 Boazodoalu mielváikkuhus</p> <p>Doaibmabiddji lea dieđihan guoskevaš orohahkii (Orohahkii 9 - Čorgašnjarga) plánaid birra e-poastta ja telefovna bokte. Doaibmabiddji lea geahčalan oččodit čoahkkimiid orohagain. Sii vástidedje ahte ollu álgagiid geažil sin orohagas, lei hui resursagáibideaddjin doallat čoahkkimiid dalle. Danne ii sáhte doallat čoahkkimiid ovdalgo vuoruhuvvo/čielggaduvvo guđe prošeavttat galget jotkojuvvot. Orohat lea maid oppalaččat leamaš čielggas das ahte sii vuostaldit buot bieggafápmoevttohusaid mat gusket sin orohahkii.</p> <p>Doaibmabiddji áigu ain oččodit duohta ságastallamiid boazodoaluin, dainna áigumušain ja mihtuin ahte olahit ovttamielalašvuoda ja ovttasdoaibmama. Dat lea dárbbalaš vuodđu vejolaš šiehtadusaide. Áigumuš lea ovttas boazodoaluin oččodit váidudeaddji doaibmabijuid. Plána lea doallat čoahkkimiid dainna áigumušain ahte juksat ovttamielalašvuoda. Mihtomearrin lea soahpat šiehtadusa ja ovttamielalašvuoda dakkár čovdosii man vuodul boazodoallu ja bieggafápmu sahttet eallit bálddalagaid.</p> <p>Vuoigatvuodalaččaide galgá addot diehtu dan birra mii áiggis áigái dáhpáhuvvá.</p> <p>Áigumuš lea oažžut boazodoalu miede váikkuhusčielggademiide ja addit boazodollui váikkuhanvejolašvuoda. Plána ja góibádusat dasa leat váldahuvvon kapihtaliin daid váikkuhusaid ja čielggadusgáibádusaid birra mat čatnasit sámi luondu- ja kulturvuđđosii. Doaibmabiddji áigu čuovvulit váikkuhusčielggadusaid konklušuvnnaid gulahaladettiin boazodoaluin.</p>	<p>kommunene. Prosjektet innebærer også en forbedring av store deler av regionalnettet mellom Kjøllefjord/Mehamn og sentralnettet.</p> <p>1.5.2 Medvirkning fra reindriften</p> <p>Tiltakshaver har holdt berørt reinbeitedistrikt (Reinbeitedistrikt 9 - Čorgašnjarga) informert om planene via e-post og telefon. Det har vært tatt initiativ til møter med reinbeitedistrikts. Tilbakemeldingen har vært at på grunn av mange initiativ i deres distrikt, er det svært ressurskrevende med møter på daværende tidspunkt. Det er derfor ikke aktuelt med møter før det er gjort en prioritering/avklaring på hvilke prosjekter som tas med videre. Reinbeitedistrikts har også vært tydelig på at de er imot alle vindkraftutbygginger som berører deres distrikt.</p> <p>Tiltakshaver vil videre jobbe for å få til reelle samtaler med reindriften, med et ønske og mål om å oppnå enighet og samhandling. Dette er et nødvendig grunnlag for eventuelle avtaler. Det skal søkes avbøtende tiltak med reindriften. Det planlegges gjennomført møter med formål om å oppnå enighet. Det er et mål å få til en avtale og enighet om en løsning der reindrift og vindkraft kan sameksistere.</p> <p>Rettighetshavere skal være informert om hva som skjer hele veien.</p> <p>Det legges opp til medvirkning og mulighet for påvirkning fra reindriften i arbeidet med konsekvensutredningene. Planen for, og kravene til dette, er beskrevet i kapitlene om virkninger for og utredningskrav knyttet til samisk natur- og kulturgrunnlag. Tiltakshaver vil følge opp konklusjonene fra konsekvensutredningene i dialog med reindriften.</p> <p>I tillegg har kommunene og NVE konsultasjonsplikt. Tiltakshaver vil bidra i den dialogen om ønskelig.</p>
---	--

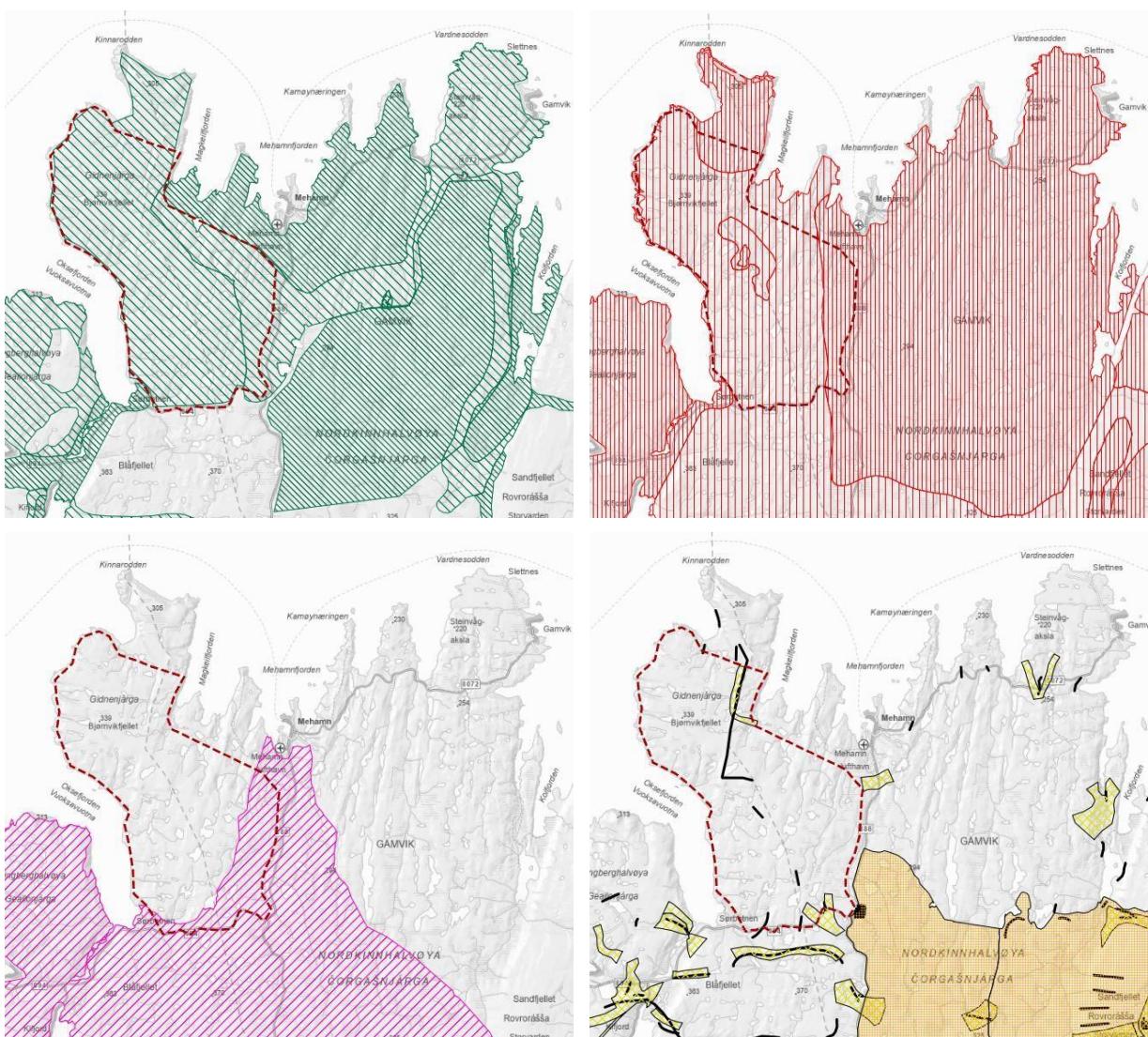
<p>Dasa lassin lea gielldain ja NČE:s konsultašuvdnageatnegasvuhta. Doabmbiddji váikkuha gulahallamii go dat lea sávahahtti.</p> <h3>1.5.3 Regionála bieggafápmoplána</h3> <p>Vejolaš bieggafápmorusttega Bjørnviktua nammasaš váris sáhttá hukset dan guvlui dahje lahka dan guovllu mii Finnmárkku fylkkagieldda regionála bieggafápmoplánas lea merkejuvvon guoskevaš čielggadanguowlun (geahča ruoná guovllu vuolábealde govrosis). Bjørnviktua ollašuhttá máŋga čuoggá bieggafápmoplánas, earret eará ahte ohccojuvvon prošeakta lea hui stuoris (mealgat badjel 50 MW), lea lahka dálá infrastrukturrra, ja ahte stuorát guovlu go dat mii lea plánejuvvon fápmorusttegii, galgá čielggaduvvot.</p>	<h3>1.5.3 Regional vindkraftplan</h3> <p>Et eventuelt vindkraftverk på Bjørnviktua vil kunne plasseres i eller i nærheten av et område som i Finnmarks fylkeskommunes regionale plan for vindkraft er merket som "aktuelt utredningsområde" (se grønt område i skisse nedenfor). Bjørnviktua vil oppfylle flere punkter i vindkraftplanen, blant annet at det omsøkte prosjektet har betydelig størrelse (godt over 50 MW), er nært eksisterende infrastruktur, og at det skal utredes et større område enn det som skal bygges ut for kraftverket.</p>
---	---

Govus 1-1: Oassi Finnmárkku regionála bieggafápmoplánas mas plánaguovlu lea merkejuvvon čáhppes rieggái

<p>5.20 Sámi luonddu- ja kulturvuodus</p> <p>Stáhta eiseválldiin lea Vuođđolága § 108 ja álbmotrievtti mearrádusaid vuodul geatnegasvuohta láhčit dilálašvuodaid sámi álbmogii, álgoálbmogin, nu ahte dat sáhttá sihkkarastit ja ovddidit iežas giela, kultuvrra ja servodaga. Norggas lea ILO-konvenšvnna nr. 169 vuodul álgoálbmogiid ja čearddalaš álbmogiid birra iehčanas stáhtain geatnegasvuohta čađahit doaibmabijuid mat dorjot dan. Geatnegasvuodaide gullá maiddái sihkkarastit sámi ealáhusaid luondduvuđđosa oassin kulturdoaimmaheami vuogatvuodas, ja prosessuála geatnegasvuodat konsultašuvnnaid ja oassálastima birra mearrádusain mat sáhttet váikkuhit sámi beroštusaide njuolggá.</p> <p>Boazodoallu lea dál sámi kultuvrra, giela ja servodateallima deháleamos kulturuoddi ealáhus. Maiddái eará sámi ealáhusain ja árbevirolaš kulturdoaimmaheamis (riddo- ja sáivaguolásteapmi, bivdu, meahcásteapmi, luonduávkkástallan, duodji, jna.) lea seamma suodjalus Vuođđolága ja álbmotrievtti mearrádusaid vuodul.</p> <p>5.20.1 Boazodoallu Guoskevaš plánaguovlu lea orohaga 9 (Čorgašnjarga) siskkabealde. Hálldahusa orohatnamma lea Čorgaš ja Deanu/Čorgašnjárgga/ Gárggogeazi orohat.</p> <p>Bjørnviktuvu bieggafápmorusttega vejolaš váikkuhusat leat válldahuvvon almmolaš dieđuid vuodul boazodoallokárttain ja orohatplánas. Orohat 9 ii leat ovddidan árvalusaid plánaprográmma/ovddalgihtii diedáhusa sisdollui dán muttus proseassas. Sii leat dieđihan ahte sis eai leat návcat ovddidit árvalusaid dán muttus proseassas, ollu bieggafápmoálgagiid geažil sin orohagas. Dárbbut odasmahttit boazodoalu máhttuvoodu manjjeleppos proseassas leat čilgejuvvon, sihke viidáseappot dán kapihtalis ja kapihtalis mas čielggadanprográmma sámi luonddu- ja kulturvuđđosa várás, oktan boazodoaluin, lea evttohuvvon. Das boahtá earret eará ovdan ahte galget háhkát boazoeaiggáid</p>	<p>5.20 Samisk natur- og kulturgrunnlag</p> <p>Statlige styresmakter har i henhold til Grunnlovens § 108 og folkerettens bestemmelser en plikt til å legge til rette for at det samiske folket, som urfolk, kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv. Norge har gjennom ratifiseringen av ILO -konvensjonen nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater forpliktet seg til å treffen tiltak som støtter opp om dette. Forpliktelsene inkluderer både å sikre naturgrunnlaget for samiske næringer som del av retten til kulturutøvelse, samt prosessuelle forpliktelser om konsultasjon og deltagelse i beslutninger som kan påvirke samiske interesser direkte.</p> <p>Reindriften er i dag den viktigste kulturbærende næringen for samisk kultur, språk og samfunnsliv. Også andre samiske næringer og tradisjonell kulturutøvelse (kyst- og innlandsfiske, jakt, høsting, duodji, mv) er underlagt det samme vernet etter Grunnloven og folkerettens bestemmelser.</p> <p>5.20.1 Reindrift</p> <p>Det aktuelle planområdet ligger innenfor reinbeitedistrikt 9 (Čorgašnjarga). Forvaltningens navn på distriket er Čorgaš ja Oarje Deatnu/Nordkinnhalvøya/Vestertana reinbeitedistrikt.</p> <p>Beskrivelsen av mulige virkninger av Bjørnviktuvu vindkraftverk er basert på offentlig tilgjengelig informasjon i reindriftskartene og i distriktsplanen. Distrikt 9 har ikke gitt innspill til innholdet i planprogrammet/forhåndsmeldingen på nåværende tidspunkt i prosessen. De har formidlet at de ikke har kapasitet til å bidra med innspill på dette tidspunktet i prosessen, på grunn av mange vindkraftinitiativer i deres distrikt. Behovene for oppdatering av kunnskapsgrunnlaget for reindrift senere i prosessen er beskrevet, både videre i dette kapittelet og i kapittelet med forsalg til utredningsprogram for samisk natur- og kulturgrunnlag, inkludert reindrift. Her framgår det blant annet at reineierne erfaringssbaserte og tradisjonelle kunnskap skal innhentes og inngå i kunnskapsgrunnlaget for konsekvensutredningen for reindrift.</p>
--	---

<p>vásáhusvuđot máhtu ja árbedieđu mii galgá gullat máhttovuđđui boazodoalu váikkuhusčielggadusas.</p> <p>Orohaga guohtunguovllut leat Deanu, Davvesiidda ja Gáŋgaviikka gielldain. Orohatpláanas čilge orohat ahte sii geassemánuin ja čakčat/árradálvvi doaimmahit boazodoalu oktasaččat, oktasaš jođihemiin ja ovddasvástádusain. Orohaga giđđa-, geasse- ja čakčaguuohtumat leat Čorgašis. Vuovdeguovllut Deanuvuona ja Deanuleagi oarjjabealde geavahuvvojit maiddái čakčaguuohtumin. Dálverátkima manjá lea eallu juhkkojuvvon smávit siidan, mii guohtu iežaset árbevirolaš guohtunguovlluin rádjaguovlluid guoras máttás Dárjohkii. Cuonjománus/miessemánus sirdojuvvon eallu fas giđđa- ja geasseguuohtumiidda rittus.</p> <p>Boazodoallokártaan leat plánaguovllu árra giđđaguuohtumat ja geassevuolládagat kártejuvvon. Máttanuortta osiin leat maiddái kártejuvvon árra čakčaeatnamat ja badjosat/bálganguovllut mat mannet nuorttas ja máttás Čorgašis. Davvenuortan ja nuortan lea plánaguovllus rádjá kártejuvvon guotteteatnamiidda. Máttanuortta guovllus lea maiddái stuorát čohkkenguovlu, gosa bohccot čohkkejuvvorit ovdal rátkima, johtima ja/dahje mearkuma. Dát guovllut leat erenoamáš árvvolaččat boazodollui.</p> <p>Eanadoalu- ja biebmodepartemeantta bagadusas boazodoalu várás ja plána- ja huksenlágas čuoččuhuvvo ahte boazodolliid njálmmálaččat gaskkustuvvon vásáhusvuđot máhttu lea dehálaš lasáhus areálageavahankártaide ja orohatplánaide, sihkkarastin dihtii ahte eiseválddiin lea ollislaš govva areálageavaheamis. Boazodoallokártaat ja orohatplánat leat iešguđet muddui oðasmahtton duohta guovlogeavaheami ektui. Danne lea dárbu oðasmahttit máhttovuođu boazodoalu árvvuid ja doaimmaid birra maidda plánejuvvon bieggafápmorusttet sáhttá váikkuhit. Oðasmahttin galgá vuodđuduuvvot boazodolliid árbedihtui.</p>	<p>Distriktet har sine beiteområder innenfor Tana, Lebesby og Gamvik kommuner. I distriktsplanen beskriver distriktet at de gjennom sommermånedene og på høsten/tidlig vinter driver reindrift samlet, under felles ledelse og ansvar. Distriktet har vår-, sommer- og høstbeiter på Čorgaš/Nordkinnhalvøya. Skogsområdene vest for Tanafjorden og Tanadalen brukes også som høstbeite. Etter skilling på vinteren er flokken delt i mindre siidaer, som beiter i sine tradisjonelle beiteområder langs grenseområdene sørover til Darjohka. I april/mai blir flokken igjen flyttet til vår- og sommerbeiter på kysten.</p> <p>I reindriftskartene er det kartlagt tidlige vårbeiter og lavereliggende sommerland innenfor planområdet. I de sørøstlige delene er det også kartlagt tidlig høstland og høyreliggende områder/luftingsområder som strekker seg mot øst og sør på Nordkinnhalvøya. I nordøst og øst grenser planområdet til kartlagte kalvingsland. Det er kartlagt flere flytt- og trekkleier som leder inn mot og gjennom planområdet. Det ligger også et større oppsamlingsområde mot sørøst, som blir brukt for å samle rein før skilling, flytting og/eller merking. Flere av funksjonene utgjør særverdiområder for reindrift.</p> <p>Landbruks- og matdepartementets veileder for reindrift og plan- og bygningsloven fremholder at den muntlig overførte erfaringsbaserte kunnskapen fra reindriftsutøverne er et viktig tillegg til arealbrukskart og distriktsplaner, for å sikre at myndighetene får et helhetlig bilde av arealbruken. Reindriftskartene og distriktsplanene er i ulik grad oppdatert i henhold til faktisk områdebruk. Det vil derfor være nødvendig å oppdatere kunnskapsgrunnlaget om verdier og funksjoner for reindrift som kan bli påvirket av det planlagte vindkraftverket. Oppdateringen skal være basert på reineiernes tradisjonelle kunnskap.</p>
--	---

Govus 5-17: Oasit boazodoallokkarttai mat čájehit kártejuvvon giiddaguohumiid ja geasseguohumiid (bajimusas), ja čakčaguohumiid ja johtolagaid, čohkkengouvluid ja boazodoallorusttegied (vuolimusas) plánaguovllus ja dan birrasis.

Boazodoallokkarttai dieduid ferte kvalitehtasihkarastit ja oðasmahttit ovttas orohagain. Gáldu: NIBIO Kilden

<p>Buot bieggafápmorusttegin leat sihke njuolggja ja gaskkalaš váikkuhusat boazodoalu árvuude ja doaimmaide. Sisabahkkemat bieggaturbiinnaid geađgejulggiin váldet njuolggja ovttas geainnuiguin ja eará infrastruktuvrrain guoh tuneatnamiid ja sáhttet doaibmat easttan bohccuid johtolagaide. Dasa lassin sáhttet bieggafápmorusttegin leat njuolggja váikkuhusat sihke guohumiidda ja johtolagaide/čohkkemiidda, go šlapma ja oinnolaš váikkuhusat sáhttet dagahit ahte boazu garvá guovlluid sisabahkkemiid birrasis. Olbmuid doaimmat rusttega doaimmaheami oktavuođas, dahje daid geainnuid geavaheapmi mat leat huksejuvvon bieggafápmorusttegii, sáhttet nannet dan váikkuhusa. Jienjagahčama namuhit maiddái hástalussan boazoeaiggádat geat leat vásihan</p>	<p>Et vindkraftverk vil medføre både direkte og indirekte virkninger for verdier og funksjoner for reindrift. Arealbeslag fra fundamenter/plattformer til vindturbinene vil, sammen med veinett og annen infrastruktur, gi direkte arealbeslag av beiter og kan gi fysiske barrierer i flytt- og trekkleier for rein. I tillegg kan vindkraftverket gi indirekte effekter for både beitebruk og flytting/trekk/samling, hvor støy og visuelle effekter kan gjøre at rein unnviker områder i en radius rundt de fysiske inngrepene. Menneskelig aktivitet i forbindelse med drift av anlegget, eller fra folk som benytter veier som er bygget inn til vindkraftverket, kan forsterke denne effekten. Iskast blir også trukket fram som en utfordring fra reineiere som har erfaring med</p>
---	---

<p>bieggafápmorusttegiid mat leat doaimmas. Huksenáigodat mielddisbuktá ollu doaimmaid, šláma ja muosehuhtima, mat jáhkkimis stuorrudit garvinguovllu viidodaga plánaguovllus ja dan birrasis huksenáigodagas.</p>	<p>vindkraftverk i drift. Anleggsperioden vil også medføre mye aktivitet, støy og forstyrrelser, noe som trolig vil gi større unnvikelsessoner i og rundt planområdet i den perioden anleggsarbeidet pågår.</p>
<p>Garvinváikkuhusa sturrodat sáhttá earret eará sorját topografalaš diliin (guđe guovlluin bieggafápmorusttet lea oidnosis) ja guđe jahkeáigodagaid guohtumiidda guoskevaš guovllut gusket. Boazodoalli árbevirolaš vásáhusmáhttu lea, ovttas ođasmahttojuvvon dutkanbohtosiiguin, dehálaš máhttogáldu dasa ahte sáhttít árvvoštallat makkár váikkuhusat bieggafápmorusttegis sáhttet leat konkrehta plánaguvlui oktan dan váikkuhusguovlluin.</p>	<p>Omfanget av unnvikelseseffektene kan blant annet avhenge av topografiske forhold (i hvilke områder vindkraftverket vil være synlig) og hvilke årstidbeiter de aktuelle områdene berører. Reindriftsutøernes tradisjonelle erfaringeskunnskap er, sammen med oppdaterte forskningsresultater, en viktig kunnskapskilde for å vurdere hvilke virkninger et vindkraftverk vil kunne gi innenfor det konkrete planområdet med tilhørende influensområde.</p>
<p>Noađuhus oktiibuot dain čađahuvvon ja plánejuvvon sisabahkemiin ja doaibmabijuin mat leat jo olles orohagas, sáhttá mearridit daid váikkuhusaid mat plánaguovllu bieggafápmorusttegis leat. Eanet iešguđet sisabahkemiin sáhttet oktiibuot leat stuorát váikkuhusat go dan mii livččii oktiibuot juohke eanjkilsisabahkkemis (váikkuhusaid submi). Dasa lassin sáhttet sisabahkkemat bidjat deattu eará jahkeáigodatguohtumiidda, go bohccjohtolat- ja guohtunnálle muosehuhtto, dahje go boazu johtá eret orohagas ja sáhttá masttadit eará ealuiguin. Ovdalis sisabahkkemat sáhttet maiddái leat uhcidan dávggasvuoda dahje rievadan boazodoalloguovllu doaimma ja árvvu. Danne ferte árvvoštallat orohaga doaibma- ja sisabahkkendili ollislaččat go bieggafápmorusttega hukse. Earret njuolgga, fysalaš sisabahkemiid, sáhttet dakkár faktorat go boraspiret ja dálkkádatrievdamat (oktan guohtunroasuiguin ja jiknon guohtumiiguin) váikkuhit orohaga noađuheampái oktiibuot. Dakkár faktorat galget maiddái biddjot vuodđun árvvoštallamiidda.</p>	<p>Den samlede belastningen fra allerede gjennomførte og planlagte inngrep og tiltak i hele reinbeitedistriktet, kan påvirke hvilke virkninger et vindkraftverk i planområdet vil gi. Flere ulike inngrep kan samlet gi større virkninger enn hvert enkelt inngrep ville gitt hver for seg (sumvirkninger). I tillegg kan inngrep legge press på andre årstidsbeiter, ved at reinen får forstyrret flytte- og beitemønster, eller at den trekker ut av distriktet med risiko for sammenblanding med andre reinflokker. Tidligere inngrep kan også ha redusert fleksibiliteten eller endret funksjonen og verdien til et område for reindrift. Virkninger ved bygging av et vindkraftverk må derfor vurderes i lys av drifts- og inngrepssituasjonen i et reinbeitedistrikt som helhet. Ut over direkte, fysiske inngrep kan faktorer som rovvilt og klimaendringer (inkl. beitekriser og låste beiter) bidra til den samlede belastningen i et reinbeitedistrikt. Slike faktorer skal også legges til grunn for vurderingen.</p>
<p>5.20.2 Eará sámi kultur- ja ealáhusdoaimmaheapmi Finnmarkkolága ulbmil lea láhčit dilálašvuodđaid dássidis ja ekologalaččat guoddevaš eana- ja luonddurriggodathálddašeapmái Finnmarkkus, buoremussan ássiide ja erenoamážit vuodđun sámi kultuvrii, boazodollui, meahcásteapmái, ealáhusdoaimmaheapmái ja servodateallimii.</p>	<p>5.20.2 Annen samisk kultur- og næringsutøvelse Finnmarkslovens formål er å legge til rette for en balansert og økologisk bærekraftig forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark, til beste for innbyggerne og særlig som grunnlag for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv.</p>
<p>Sámediggi lea Finnmarkkolága vuodđul mearridan njuolggadusaid rievdan meahcgegeavaheapmái</p>	

<p>Finnmárkkus. Áigumušsan lea sihkkarastit sámi kultuvrra, ealáhusdoaimmaheami ja servodateallima luondduvuđđosa, ja jotkkolašvuđa sámiid beassamis eatnamiidda ja luondduriggodagaide. Lassin gáibádussii árvvoštallat váikkuhusaid boazodollui meahci rievdan geavaheami oktavuođas, gáibidit njuolggadusat maiddái ahte váikkuhusat meahcásteapmái, ealáhusdoaimmaheapmái, kultuvrii ja servodateallimii galget árvvoštallojuvvot. Dasa gullet earret eará:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dakkár árbevirolaš meahcásteamit go bivdu, guolásteapmi, murren, čohkken, murjen ja ávnnaſteapmi duodjái, guohitunguovllut šibihiidda, jotkkolašvuhta johtaleamis ja beasan árbevirolaš meahcásteami johtolatgeainnuide • vejolašvuhta guoddevaš luonddugeavaheapmái ja -áimmahuššamii vuodđun sámi kultuvrii • dakkár sosiokultuvrralaš bealit go giellageavaheapmi, sosiála geavat, árbevieru gaskkusteapmi ja buolvvaid gullevašvuhta eanadahkii, ássanbáikái ja báikkálaš servodahkii • kulturmuittut ja kulturbirrasat oktan historjjálaš árvvuiguin ja geavahanárvvuiguin dálááigodagas ja boahttevaš buolvvaide <p>Váikkuhusat galget árvvoštallojuvvot sihke ovttaskasolbmuid ja olmmošjoavkkuid ektui maid meahcástemiid ja ealáhusaid iešguđet ovttastusat ollislaččat, belohahkii dahje iešguđet ovttastusaid bokte čatnasit luondduvuđđosa ávkkástallamii.</p> <p>Čálalaš máhttovuođđu plánaguovllu geavaheami birra sámi kultur- ja ealáhusdoaimmaheami oktavuođas earret boazodoalu, lea ráddjejuvvon. Navdimis lea guovlu sihke historjjálaččat ja dálá dilis geavahuvvon dakkár doaimmaide go bivdui, guolásteapmái, čohkkemii, ja eará luondduriggodatávkkástallamii vuodđun sámi kultur- ja ealáhusdoaimmaheapmái, oktan sámi dujiin. Dárbu lea oðasmahttít sámi kultuvrra, ealáhusdoaimmaheami ja servodateallima máhttovuođđu masa plánejuvvon bieggafápmorusttet sáhttá váikkuhit.</p> <p>Kapihtal 6.5 kulturmuittuid ja kulturbirrasiid birra árvvoštallá ja válldaha sámi kulturmuittuid ja kulturbirrasiid.</p>	<p>Sametinget har med hjemmel i Finnmarksloven fastsatt retningslinjer for endret bruk av utmark i Finnmark. Formålet er å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, samt kontinuitet i samenes tilgang til grunn og naturressurser. I tillegg til krav om vurdering av virkninger for reindrift ved endret bruk i utmark, stiller retningslinjene også krav om vurdering av virkninger for utmarksbruk, næringsutøvelse, kultur og samfunnsliv. Her inngår blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tradisjonell utmarksbruk som jakt, fiske, vedhugst, sinking, bærplukking og uttak av virke til duodji, beiteområder for husdyr, kontinuitet i ferdsel og tilgang til ferdelsårer for tradisjonell utmarksbruk • mulighet til bærekraftig bruk og ivaretakelse av naturen som grunnlag for samisk kultur • sosiokulturelle forhold som bruk av språk, sosial praksis, overføring av tradisjonell kunnskap og generasjoners tilhørighet til landskap, bosted og lokalsamfunn • kulturminner og kulturmiljøer med historiske verdier og bruksverdier i samtiden og for framtidige generasjoner <p>Virkningene skal vurderes både for enkeltpersoner og grupper av personer som helt, delvis eller gjennom ulike kombinasjoner av utmarksbruk og næringsveier har sitt livsgrunnlag knyttet til utnyttelsen av naturgrunnlaget.</p> <p>Det skriftlige kunnskapsgrunnlaget om bruken av planområdet i forbindelse med samisk kultur- og næringsutøvelse ut over reindrift er begrenset. Det er antatt at området både historisk og i dagens situasjon inngår i aktiviteter som jakt, fiske, sinking og annen høsting av naturressurser som grunnlag for samisk kultur- og næringsutøvelse, inkludert samisk duodji. Det vil være nødvendig å oppdatere kunnskapsgrunnlaget om verdier og funksjoner for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv som kan bli påvirket av det planlagte vindkraftverket.</p>
--	--

<p>6.2.30 Sámi luondu- ja kulturvuodus</p> <p>6.2.30.1 Boazodoallu</p> <p>Váikkuhusčielggadus boazodoalu várás galgá čađahuvvot. Čielggadus galgá árvvoštallat plána- ja váikkuhusguovllu boazodoalu dálá dili ja árvvoštallat/váld dahit vejolaš váikkuhusaid plánejuvvon bieggafápmorusttega huksemis, sihke ieš dan huksemis muhto maiddái orohaga noađuheimis oktiibuo. Čielggadus galgá árvvoštallat vejolašvuodaid ja dárbbuid váidudeaddji doaibmabijuide boazodoalus, vuodđun rusttega prošekteremii ja plánamearrádusaide/konsešuvdnaeavttuide.</p> <p>Máhttovuođdu boazodoalu árvvuid ja doaimmaid birra galgá ođasmahttojuvvot ovttas orohagain. Boazodolliid báikkálaš máhttu ja árbediehtu galget ovttas dieđuiguin boazodoalu areálakárttain, orohatplánas ja eará guoskevaš gálduin leat máhttovuođu oassin. Plána- ja váikkuhusguovlu galgá diđoštuvvot ovttas orohagain (ja vejolačcat Stáhtahálldašeddjiin), ja dasa lassin vel eanet gulahallamiin ja ságastallamiiguin dárbbu mielde.</p> <p>Plánejuvvon bieggafápmorusttega vejolaš váikkuhusat galget árvvoštallojuvvot ja váld dahuvvot boazodoalli báikkálaš vásáhusmáhtu, árbevirolaš boazodoallofágalaš máhtu ja ođasmahtton dutkanbohtosiid vuodđul. Čielggadus galgá maiddái árvvoštallat plánaevttohusa/ohccjuvvon doaibmabiju váikkuhusaid oktiibuo. Oktan daid plánaiguin ja doaibmabijuiguin mat leat jo mearriduvvon ja čađahuvvont orohagas. Ferte konkreta árvvoštallat plánejuvvon doaibmabiju boazodoallolága, SP artihkkala 27 ja eará guoskevaš lágaid mearrádusaide ektui, vuodđun háldahusa áššemeannudeapmái.</p> <p>Orohat oažju vejolašvuoda ovddidit árvalusaid čielggadeaddjái, vuodđun doaibmabiddji boazodoalu fágafáttá čielggadeaddji válljemii.</p> <p>Metoda: Čielggadus galgá čađahuvvot dohkkehuvvont metodain Stáhta geaidnodoaimmahaga giehtagirjji V712 vuodđul dahje Eanadoallo- ja biebmodepartemeantta ođđa VČ-metodikhain boazodoalu várás, jus dat gárvána ovdal go plánaevttohus/konsešuvdnahcan lea sáddejuvvon.</p>	<p>Samiske kulturminner og kulturmiljøer blir vurdert og beskrevet som del av kap. 6.5 om kulturminner og kulturmiljø.</p> <p>6.2.30 Samisk natur- og kulturgrunnlag</p> <p>6.2.30.1 Reindrift</p> <p>Det skal gjennomføres en konsekvensutredning for reindrift. Utredningen skal vurdere dagens situasjon for reindrift i plan- og influensområdet og vurdere/beskrive mulige virkninger ved bygging av det planlagte vindkraftverket, både i seg selv og i lys av den samlede belastningen i reinbeitedistriktet. Utredningen skal vurdere muligheter og behov for avbøtende tiltak for reindrift, som grunnlag for prosjektering av anlegget og utarbeidelse av planbestemmelser/konsesjonsvilkår.</p> <p>Kunnskapsgrunnlaget om verdier og funksjoner for reindrift skal oppdateres i samarbeid med reinbeitedistriktet. Reindriftsutøvernes lokale og tradisjonelle kunnskap skal sammen med informasjon fra reindriftens arealbrukskart, distriktsplanen og andre relevante kilder inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget. Plan- og influensområdet skal befares sammen med distriktet (og ev. Statsforvalteren), supplert av ytterligere dialog og samtaler etter behov.</p> <p>Mulige virkninger av det planlagte vindkraftverket skal vurderes og beskrives basert på reindriftsutøvernes lokale erfaringskunnskap, tradisjonell reindriftsfaglig kunnskap og oppdaterte forskningsresultater. Utredningen må også vurdere de samlede virkningene av planforslaget/omsøkt tiltak sammen med allerede vedtatte planer og gjennomførte tiltak innenfor reinbeitedistriktet. Det må gjøres en konkret vurdering av det planlagte tiltaket opp mot bestemmelsene i reindriftsloven, SP artikkel 27 og annet relevant lovverk, som grunnlag for forvaltingens behandling av saken.</p> <p>Reinbeitedistriktet vil få mulighet til å gi innspill på utreder, som grunnlag for tiltakshavers valg av utreder for fagtema reindrift.</p>
--	---

<p>Čielggadeaddji áigu gozihit odđa metodihka ovdáneami ja fuolahit vejolaš odđa metodagáibádusaid ja/dahje máhttoháhkama.</p>	<p>Metode: Utredningen skal gjennomføres med anerkjent metodikk etter Statens vegvesens håndbok V712 eller ny KU-metodikk fra Landbruks- og matdepartementet, dersom denne er ferdig før planforslaget/konsesjonssøknaden blir sendt inn. Utreden vil følge med på utvikling av ny metodikk for å ivareta eventuelle nye krav til metode og/eller kunnskapsinnhenting.</p>
<p>6.2.30.2 Eará sámi kultur- ja ealáhusdoaimmaheapmi Váikkuhusat eará sámi kultur- ja ealáhusdoaimmaheapmái galget válldahuvvot plánaválldahusas/konsešuvdnaohcamis. Sámi kultuvrra, ealáhusdoaimmaheami ja servodateallima máhttovuođđu árvvuid ja doaimmaid birra plána- ja váikkuhusguovllus galget oðasmahttojuvvot. Máhtu galgá háhkat gielddas, Sámedikkis, báikkálaš organisašuvnnain ja eará guoskevaš gálduin.</p>	<p>6.2.30.2 Annen samisk kultur- og næringsutøvelse Virkninger for annen samisk kultur- og næringsutøvelse skal beskrives i planbeskrivelsen/ konsesjonssøknaden. Kunnskapsgrunnlaget om verdier og funksjoner for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv i plan- og influensområdet skal oppdateres. Kommunen, Sametinget, lokale organisasjoner og andre relevante kilder skal kontaktes for å innhente kunnskap.</p>
<p>Vejolaš váikkuhusaid árvvoštallamat galget guoskat árbevirolaš meahcásteapmái (bivdui, guolásteapmái, murremii, čohkkemii, murjemii ja ávnnaasteapmái duodjái), šibihiid guohtunguovlluide, johtaleami jotkkolašvuhtii ja árbevirolaš meahcásteami johtolatgeainnuide beassamii, vejolašvuhtii geavahit ja áimmahuššat luonddu guoddevaš vuogi mielde vuodđun sámi kultuvrii ja sosiokultuvrralaš diliide (giellageavaheapmái, sosiála geavadii, árbedieđu gaskkasteapmái ja buolvvaid gullevašvuhtii eanadahkii, ássanbáikai ja báikkálaš servodahkii).</p>	<p>Vurderingene av mulige virkninger skal inkludere tradisjonell utmarksbruk (jakt, fiske, vedhugst, sinking, bærplukking og uttak av virke til duodji), beiteområder for husdyr, kontinuitet i ferdsel og tilgang til ferdselsårer for tradisjonell utmarksbruk, mulighet til bærekraftig bruk og ivaretakelse av naturen som grunnlag for samisk kultur og sosiokulturelle forhold (bruk av språk, sosial praksis, overføring av tradisjonell kunnskap og generasjoners tilhørighet til landskap, bosted og lokalsamfunn).</p>
<p>Gaskavuohta sámi kulturmuittuide árvvoštallo oassin kulturmuittuid ja kulturbirrasiid váikkuhusčielggadusas. Dan váikkuhusčielggadusa bohtosat galget geavahuvvot vuodđun dasa ahte árvvoštallat sámi kulturmuittuid ja -birrasiid árvvu ja doaimma sámi kultur- ja servodateallimii. Árvvoštallamiid ferte oktiordnet kulturmuittuid ja kulturbirrasiid váikkuhusčielggademiin, eastadan dihtii duppastima.</p>	<p>Forholdet til samiske kulturminner blir vurdert som en del av konsekvensutredningen for kulturminner og kulturmiljøer. Resultatene fra den konsekvensutredningen, skal brukes som et grunnlag for å vurdere samiske kulturminner og -miljøers verdi og funksjon for samisk kultur- og samfunnsliv. Vurderingene må samordnes med konsekvensutredningen for kulturminner og kulturmiljø, for å unngå overlapp.</p>
<p>Metoda: Sámedikki plánaveahkki ja njuolggadusat rievdan meahcgegeavaheami várás Finnmarkkus galget biddjot vuodđun máhttoháhkamii ja árvvoštallamiidda.</p>	<p>Metode: Sametingets planveileder og retningslinjer for endret bruk av utmark i Finnmark skal legges til grunn for kunnskapsinnhenting og vurderinger.</p>
<p>6.2.31 Čielggadandárbbu konkretiseren guovloregulerema várás</p>	
<p>Vuolábealde tabealla konkretisere guđe fáttát leat guoskevačcat guovloreguleremii Váikkuhusčielggademiid láhkaásahusa vuodul, ja</p>	

čoahkkáigeassá mo iešguđet fáttát leat evttohuvvon giedahallot regulerenpláanas ja konsešuvdnaohcamis. Eará fáttát NČE evttohusas čielggadangáibádusmállen gullet váikkuhusčielggadusa (VČ) láhkaásahusa váldokategoriijaide eai ge namuhuvvo vásedin tabeallas.	6.2.31 Konkretisering av utredningsbehov for områdereguleringen Tabellen under konkretiserer hvilke tema som er relevant for områdereguleringen iht. Forskrift om konsekvensutredning og, oppsummerer hvordan de ulike temaene er foreslått behandlet i reguleringsplan og konsesjonssøknad. Øvrige tema i henhold til NVEs forslag til mal for utredningskrav sorterer inn under hovedkategoriene i KU-forskriften, og angis ikke særskilt i tabellen.
--	--

Fáddá	Čielggadandárbu	VČ	Plánaválddahus / konsešuvdnaohcan	Li leat guoskevaš
Luondduvalljivuohta gč. Luondduvalljivuođalága	Váikkuhusat luondduvalljivuhtii čielggaduvvojt sierra rapportas	x		
Ekovuogádatbálvalusat	Gullet luondduvalljivuođa čielggadeami metodihkkii	x		
Našuvnnalaččat ja riikkaidgaskasaččat mearriduvvon birasmihtut	Namahuvvojt plánaválddahusas / konsešuvdnaohcamis.		x	

Kulturmuittut ja kulturbirrasat	Dárbu váikkuhusčielggadussii árvvoštallojuvvo ovttasráđiid guoskevaš eiseválddiin vejolaš gávdhosiid vuodul. Jus ii leat dárbu váikkuhusčielggadussii, de addo válddahus ja váikkuhus namuhuvvo plánaválddahusas / konsešuvdnaohcamis.	x	x	
Olgoeallin	Váikkuhusat olgeallimii čielggaduvvojit sierra rapportas.	x		
Eanadat	Váikkuhusat eanadahkii čielggaduvvojit sierra rapportas.	x		
Nuoskkideapmi (luoitimat áibmui, das maiddái dálkkádatgássaluoitimat, čáhce- ja eananuoskkideapmi, ja šlápmá)	Dálkkádatgássaluoitimat čielggaduvvojit sierra rapportas. Čáhcenuoskkideapmi árvvoštallo sierra rapportas čáhcebirrasa ja luondduvalljivuođa birra. Nuoskkiduvvon eana válddahuvvo ja váikkuhusat namuhuvvojit plánaválddahusas / konsešuvdnaohcamis, earret dalle go almmustuvvet stuorra alunráktoguovllut dahje eará báktešlájat mat sáhttet luoitit ollu suvrri.	x	x	
Čáhcebiras, gč. čáhceláhkaásahusa	Váikkuhusat čáhcebirrasii čielggaduvvojit sierra rapportas ovttas luondduvalljivuođain.	x		
Fáddá	Čielggadandárbu	VČ	Plánaválddahus / konsešuvdnacan	li leat guoskevaš
Eanaresurssat (eanasuodjalus) ja dehálaš minerálaresurssat	Válddahus ja váikkuhus namuhuvvo plánaválddahusas.		x	
Sámi luonddu- ja kulturvuodus	Váikkuhusat boazodollui čielggaduvvojit sierra rapportas. Váikkuhusat eará sámi luonddu- ja kulturvuđdosii namuhuvvojit plánaválddahusas/ konsešuvdnacamis.	x	x	

Fievridandárbu, energijageavaheapmi ja energijačovdosat	Válddahus ja váikkuhusat namuhuvvojít plánaválddahusas/ konsešuvdnaohcamis		x	
Gearggusvuhta ja lihkohisvuodavárra	Fáddá lea oassi plánaválddahusa/ konsešuvdnaohcama ROSanalysas.		x	
Váikkuhusat dálkkádatrievdamiid geažil, das maiddai várra áhpedási loktaneami, stoarbmáulli, dulvvi ja riđu/uđđasa geažil	Fáddá lea oassi plánaválddahusa/ konsešuvdnaohcama ROSanalysas.		x	
Álbumoga dearvvašvuhta ja dearvvašvuoda juohkáseapmi álbmogis			x	
Buohkaid beassanvejolašvuhta olgoguovlluide ja vázzin- ja sihkkelastingeainnuide				x
Mánáid ja nuoraid bajásšaddaneavttut			x	
Rihkolašvuodaeastadeapmi				x
Arkitektonalaš ja estetihkalaš hábmen, ovdanbuktin ja kvalitehta				x

Tabealla 6-2: Čoahkkágessojuvvon čielggadandárbbut